

MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

INSTYTUT
EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ

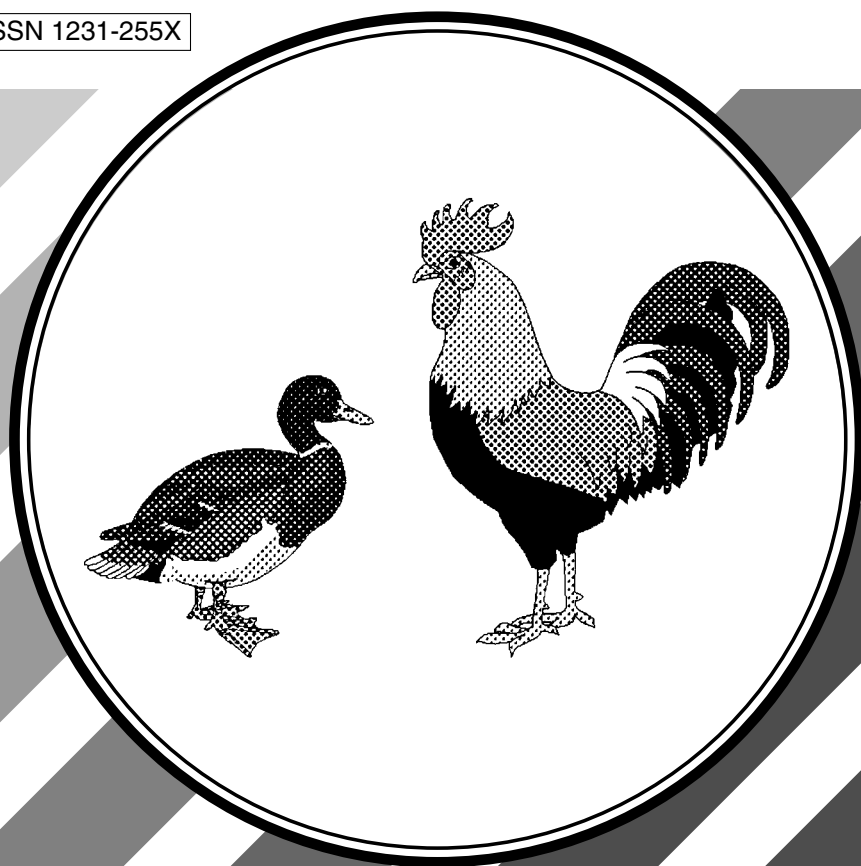
NR
22

RYNEK DROBIU I JAJ

stan i perspektywy

ISSN 1231-255X

ANALIZY
RYNKOWE

PAŹDZIERNIK 2002

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne
- II. Mięso drobiowe
 1. Podaż – *G. Dybowski*
 2. Przetwórstwo – *M. Kobuszyńska*
 3. Handel zagraniczny – *B. Nosecka*
 4. Popyt – *K. Świetlik*
- III. Jaja
 1. Podaż – *G. Dybowski*
 2. Przetwórstwo – *M. Kobuszyńska*
 3. Handel zagraniczny – *B. Nosecka*
 4. Popyt – *K. Świetlik*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jan Małkowski, tel: (0·prefiks·22) 827-36-64

AUTORZY:

dr Grzegorz Dybowski

• Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ •
Tel.: (0·prefiks·22) 826-50-31 wew. 743

mgr Mira Kobuszyńska

• Zakład Ekonomiki Przemysłu Spożywczego IERiGŻ •
Tel.: (0·prefiks·22) 826-50-31 wew. 516

dr Bożena Nosecka

• Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ •
Tel.: (0·prefiks·22) 826-50-31 wew. 553

dr Krystyna Świetlik

• Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ •
Tel.: (0·prefiks·22) 826-50-31 wew. 707

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 8.10.2002 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Jan Małkowski, Krzysztof Materiko, Bożena Nowicka, Roman Urban (wiceprzewodniczący),
Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w maju 2003 r.

REASUMPCJA

Od połowy 2001 r. na rynku mięsa drobiowego utrzymuje się nadprodukcja. Przyczyniło się to do silnego spadku cen i opłacalności produkcji żywca. Jednak, mimo tego, produkcja żywca i mięsa drobiowego nadal się zwiększa. W pierwszym półroczu 2002 r. była ona o 18% wyższa niż przed rokiem i o 30% wyższa niż w pierwszej połowie 2000 r. Produkcja żywca drobiu przekroczy w br. poziom 1 mln 100 tys. ton, a mięsa 800 tys. ton (wbc) i będzie o ok. 15% większa od poziomu ubiegłorocznego. Przyczyną takiego rozwoju sytuacji na rynku jest wysoki i stale rosnący popyt na mięso drobiowe, a także dążenie producentów drobiu do rekompensowania niskiego uzysku jednostkowego zwiększonymi obrotami. Podstawowym czynnikiem sprawczym rozwoju produkcji jest jednak wzrost spożycia wywołany niskimi cenami detalicznymi drobiu i jego przetworów. Mięso i przetwory drobiowe stanowią już ponad 29% ogólnej konsumpcji mięsa, a spożycie drobiu wzrosło do 18 kg w przeliczeniu na 1 mieszkańca rocznie.

W okresie od stycznia do lipca 2002 r. średni poziom cen detalicznych drobiu obniżył się o 18% w porównaniu z rokiem poprzednim. Spadkowa tendencja może utrzymać się w 2003 r., gdyż spodziewana duża podaż i niskie ceny wieprzowiny sprzyjać będą redukcji cen produktów drobiarskich. Niskie ceny będą nadal sprzyjać wzrostowi konsumpcji. W pierwszej połowie 2002 r. spożycie mięsa drobiowego zwiększyło się o ponad 6%, a wędlin drobiowych aż o 18%. W 2003 r. wzrostowa tendencja spożycia utrzyma się ale skala tego wzrostu może już być mniejsza.

W 2002 r. dynamika wzrostu produkcji osłabła i przestała wyprzedzać tempo wzrostu spożycia drobiu. Rodzi to nadzieję na większą stabilizację na rynku drobiarskim. Jednak do końca br. skutki nadprodukcji będą nadal odczuwalne. Mimo pewnego wzrostu cen skupu żywca w sierpniu i we wrześniu, poprawa opłacalności produkcji może okazać się przejściowa. Wskazują na to bardzo niskie oferty cenowe w supermarketach.

Wstawienia do odchowu piskląt hodowlanych (w stadach rodziciel-

skich) w pierwszych sześciu miesiącach 2002 r. wykazują kilkunastoprocentowy spadek w porównaniu z rokiem poprzednim. Może to oznaczać zapowiedź istotnego ograniczenia tempa wzrostu produkcji żywca i mięsa drobiowego w 2003 r. Przewiduje się, że w pierwszej połowie przyszłego roku produkcja mięsa drobiowego wzrośnie o ok. 10% i wyniesie 400 tys. ton. Przeciętne ceny na rynku drobiarskim w 2003 r. pozostaną niskie, choć okresowo może występować poprawa koniunktury.

W 2002 r. przemysłowa produkcja przetworów wykazuje nieco szybszy wzrost niż produkcja mięsa. Ze względu na wyższą opłacalność, rośnie udział indyków w ogólnej strukturze produkcji. W przetwórstwie kurcząt wyraźnie zaznacza się spadek cen zbytu i zawężanie marży. W przemyśle drobiarskim ma miejsce poszerzenie oferty asortymentowej, co jest następstwem poszukiwania możliwości wzrostu sprzedaży. Rośnie liczba zakładów z uprawnieniami eksportowymi do UE. Jest to efekt realizowanych w ostatnich latach inwestycji dostosowawczych do wymogów unijnych. Mimo pewnego zmniejszenia, nakłady inwestycyjne utrzymują się na relatywnie wysokim poziomie również w 2002 r. Niezależnie od tego, przeciętna kondycja finansowa przedsiębiorstw drobiarskich pogarsza się. Mimo silnego wzrostu przychodów branża nie wygospodarowała zysku w pierwszym półroczu 2002 r.

W okresie od stycznia do czerwca br. mimo wzrostu wolumenu eksportu, wpływy eksportowe obniżyły się szybciej niż wydatki na import. Saldo obrotów uległo pogorszeniu. Jest to w znacznym stopniu efektem zmian strukturalnych w handlu zagranicznym mięsem i przetworami z drobiu. W strukturze rzeczowej eksportu zwiększył się udział kurcząt kosztem drobiu wodnego, a w strukturze geograficznej udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej kosztem UE. Przeciętne ceny eksportowe obniżyły się. Wykorzystanie kwoty bezcłowego dostępu polskich produktów drobiarskich do unijnego rynku wyniosło ok. 80%. Mniejsze zmiany zanotowano po stronie importu. Maleje przywóz z zagranicy mięsa, a zwiększa się przetworów. Udział USA jako dostawcy na polski rynek obniżył się do ok. 5%. Zmniejsza się też udział Węgier.

W 2002 r. produkcja jaj spożywczych wyniesie ok. 9 mld sztuk, tj. będzie o 5% większa niż przed rokiem. Dynamika wzrostu zmniejszy się więc w porównaniu z 2001 r. niemal o połowę. Nadal postępuje proces koncentracji w produkcji jaj, w której coraz bardziej zwiększa się udział ferm, w tym prowadzących chów bateryjny.

W 2002 r. ceny zbytu jaj spożywczych kształtują się nadal na relatywnie niskim poziomie, co mimo pewnego spadku cen pasz przemysłowych pogarsza opłacalność produkcji jaj. Również w tym przypadku przyczyną jest utrzymywanie się nadwyżki podaży nad popytem. Wysoka produkcja wywołana została rosnącym zużyciem jaj na krajowym rynku. W nadchodzących miesiącach mogą pojawić się tendencje spadkowe w produkcji jako efekt niskich cen zbytu jaj. Niższe w pierwszym półroczu 2002 r. o 20% wstawienia do odchowu piskląt kur typu nieśnego przeznaczonych do intensywnej produkcji, sugerują, że tempo wzrostu produkcji jaj w 2003 r. może być znacznie mniejsze niż w br. Oznaczałoby to nieco wyższe ceny na rynku jaj spożywczych.

W 2002 r. utrzyma się wzrostowa tendencja spożycia jaj. Będzie ono większe o 7%, w tym spożycie bezpośrednie o 4%, i wyniesie 210 sztuk na 1 mieszkańca. Sprzyja temu silna spadkowa tendencja cen detalicznych. W okresie siedmiu miesięcy 2002 r. ceny te obniżyły się o 12%, a w ujęciu realnym o 14%. Jaja stały się relatywnie tanim źródłem białka zwierzęcego, co pobudziło spożycie wśród konsumentów o niższym poziomie dochodów. W 2003 r. spożycie jaj może się zwiększyć do 212-214 sztuk, tj. o 1-2%.

W 2002 r. duży eksport jaj świeżych przyczynił się do poprawy salda obrotów handlu zagranicznego. Podwojeniu w relacji do roku poprzedniego uległ też eksport przetworów z jaj. Natomiast import był niewielki i wykazywał tendencję spadkową ze względu na rosnące ceny importowe.

W 2002 r. duży eksport jaj świeżych przyczynił się do poprawy salda obrotów handlu zagranicznego. Podwojeniu w relacji do roku poprzedniego uległ też eksport przetworów z jaj. Natomiast import był niewielki i wykazywał tendencję spadkową ze względu na rosnące ceny importowe.

SUMMARY

The production of poultry livestock since the middle 2001 reminds in surplus, which lead to a deep decline in prices and so profitability of poultry production. However, the production poultry livestock and meat still increases and in the first half of the year 2002 was 18% up than recorded a year ago and 30% up from the first half of the year 2000. The production of poultry livestock in the current year is expected to exceed 1,1 mill tons and 800 thousand tons in case of poultry meat in terms of slaughter weight, which would be 15% up from the last year. Persisting high and growing demand along with a need to compensate low margins with increasing turnover shod by poultry producers are the main causes of such situation. Nevertheless resulting from low level of retail prices increase in the consumption is still considered a basic factor of the development of poultry production. Poultry meat and derivatives already contribute over 29% of total meat consumption and annual poultry consumption increased to 18 kg per capita.

The level of retail poultry prices over the period of January – July 2002 averaged lower by 18% as compared to the relevant period of the previous year. Reflecting expected bulk supplies and low prices of pork this tendency is likely to remain in the year 2003, which will support further increase in poultry consumption. The consumption of poultry meat and poultry cured products in the first half of the year 2002 increased by 6 and 18% respectively. An upward tendency in poultry consumption will remain in the year 2003 but with lower growth rate than observed so far.

The growth rate of production in the year 2002 declined below the rate of consumption increase, which creates a basis for stabilisation on poultry market. However the outcomes of overproduction will influence the market by the end of the current year. In spite of some increase of the procurement prices observed in August and September 2002, the improvement in production profitability can appear only temporary, which seems to be confirmed by low poultry prices in superstores.

Poultry breeding over the first six month of the current year showed a decline of more than 10% as compared to the previous year, which may indicate a significant reduction of the growth rate of the production of poultry livestock and meat in the year 2003. The production of poultry meat in the first half of the year 2003 is forecast to increase by 10% to 400 thousand tons. Average poultry process in the year 2003 are likely to remain at a low level, however a temporary improvement of the situation in this respect may occur.

Industrial manufacturing of poultry products in the year 2002 increases a slightly higher rate than the production of poultry meat. Reflecting higher profitability, the share of turkeys in total manufacturing increases. A visible decline of the prices and margins is observed in the manufacturing of chicken broilers. The offer of products manufactured in poultry industry is widening, which reflects seeking of new possibilities of sales increase. Resulting from the investments conducted in recent years the number of poultry processors granted with a licence for exports to the EU increases. Despite some decline investment outlays keep at a relatively high level also in the year 2002. Irrespectively of that financial standing of poultry industry deteriorates. Besides a strong increase in revenue in the first half of the year 2002 the branch did not generate profits.

Despite increase in the volume the export revenue over the period of January – July 2002 kept declining a higher rate than the expenditure on imports. In effect the balance of foreign trade in poultry meat and products deteriorated. Such situation mainly reflects structural changes in trade. The geese and ducks in exports declined in favour of chickens. Regarding the structure of exports according to destination, the share of EU declined in favour of CEEC's. Average export prices declined. The utilisation of duty-free import quota fixed by the EU for Polish poultry products totalled 80%. The changes on the import side were of smaller magnitude. The imports of poultry meat keep declining while the import of processed poultry

products increases. The share of the USA in Polish imports declined to about 5%. Also the contribution of Hungary declined.

The production of hatching eggs in the year 2002 is estimated to total circa 9 bill pieces, which would be 5% up from the previous year, so the growth rate would be lower by two times. The concentration process in egg production still is observed: the share of large scale egg farms is increasing, especially the farms with laying batteries.

The sale prices of table eggs in the year 2002 continue to fluctuate a relatively low level, which in spite of some decline in feed mixes deteriorates the profitability of their production. Remaining surpluses also in this case are of crucial importance. High production results from growing domestic demand. Although reflecting low prices decline in egg production is likely to occur in the next months. The breeding of laying hens for intensive egg production in the first half of the year 2002 declined by 20%, which allows to forecast a significant decline in the growth rate of egg production in the year 2003 and in increase in the prices of table eggs.

An upward tendency in the consumption of eggs will remain in the year 2002. The consumption increase is estimated at 7% (including 4% in direct consumption) to 210 pieces per capita per annum. Such development is supported by low level of retail prices. Over the period of January – July 2002 retail egg prices declined by 12% and by 14% in real terms. Eggs become a relatively cheap source of animal protein, which triggered their consumption among the customers with the lowest level of incomes. The consumption of eggs in the year 2003 is expected to rise to some 212–214 pieces per capita, i. e. by 1–2%.

Bulk exports of eggs in the year 2002 led to an improvement in the balance of foreign trade. The exports of egg products doubled. On the other hand reflecting high transaction prices the imports show relatively low magnitude with a downward tendency.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukazać się:

1. Rynek mleka /23/ • październik 2002,
2. Rynek ziemi rolniczej /5/ • październik 2002,
3. Rynek zbóż /23/ • listopad 2002,
4. Rynek ziemniaka /22/ • listopad 2002,
5. Rynek rzepaku /22/ • listopad 2002,
6. Rynek owoców i warzyw /21/ • listopad 2002,
7. Rynek cukru /22/ • listopad 2002,
8. Popyt na żywność /3/ • grudzień 2002,
9. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi /16/ • grudzień 2002,
10. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa /23/ • kwiecień 2003,
11. Rynek pasz /13/ • kwiecień 2003,
12. Rynek drobiu i jaj /23/ • maj 2003,
13. Rynek mięsa /24/ • maj 2003.

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2002 roku wynosi 32 zł.
Cena zeszytu: w edycji wiosennej – 15 zł, w edycji jesiennej – 17 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do
Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej,
ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel. (0-prefiks·22) 826 50 31 wew. 685, faks 827 19 60
e-mail: ierigz@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>
